

Et iterum ensem evaginatam in dexteram accipiens, Militem novum ante se genuflexum cum ipso ense evaginato ter super scapulas leviter percutit, interim semel tantum dicens:

Esto Miles pacíficus, strénuus, fidélis, et Deo devótus.

Deinde reposito ense in vaginam, Pontifex manu dextera dat novo Militi leviter alapam, dicens:

Excitérís a somno malítiae, et vígila in fide Christi, et fama laudábili.

Et Milites adstantes imponunt novo Militi calcaria; et Pontifex sedens cum mitra, dicit Antiphonam:

Speciósus forma præ filiis hóminum, accíngere gládío tuo super femur tuum, potentíssime.

Surgit Pontifex, et versus ad novum Militem stans, et detecto capite, dicit:
V. Dóminus vobíscum. **R.** Et cum spírítu tuo.

Orémus.

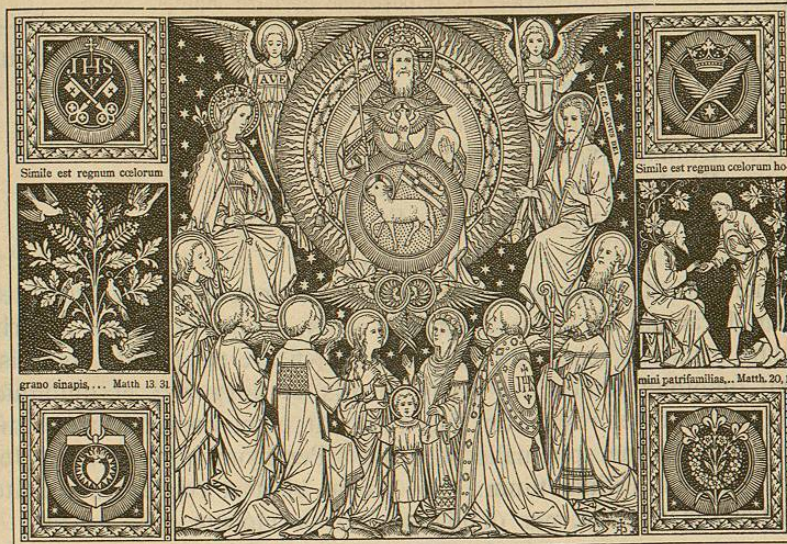
Omnípotens sempitérne Deus, super hunc fámulum tuum, qui hoc eminénti mucróne circumcíngi desiderat, grátiam tuæ benedictionis infúnde, et eum dexteræ tuæ virtúte fretum, fac contra cuncta adversántia cœléstibus armári præsídiis, quo nullis in hoc sæculo tempestátibus bellórum turbétur. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

His dictis, novus Miles osculatur manum Pontificis; et depositis ense, et calcaribus, vadit in pace.

DE CREATIONE MILITIS REGULARIS.

Cum Summus Pontifex committit aliquem creari in Militem Ordinis militaris, Pontifex, cui creatio hujusmodi commissa est, in primis imponit ei habitum illum, quo Milites illius Ordinis, quem intendit profiteri, uti consueverunt. Deinde recipit ab eo adhuc genuflexo professionem, per tales emitti solitam, votorum, secundum illius ordinis instituta.

FINIS PRIMÆ PARTIS.

PONTIFICALIS PARS SECUNDA.

DE BENEDICTIONE ET IMPOSITIONE PRIMARIJ LAPIDIS PRO ECCLESIA ÆDIFICANDA.

Nemo Ecclesiam ædificet priusquam Pontificis iudicio locus et atrium designentur, et quid ad luminaria, quid ad rectoris, ministrorumque stipendia sufficiat, quidque ad Ecclesiæ dotem pertineat, definiatur; et per eum, vel ejus auctoritate, per Sacerdotem crux in loco figatur, et lapis primarius in fundamento ponatur. Pridie igitur lignea crux in loco, ubi debet esse altare, figatur. Sequenti vero die, lapis in Ecclesiæ fundatione ponendus, qui debet esse quadratus et angularis, benedici debet hoc modo. Pontifex paratus supra rochetum, vel, si sit regularis, supra superpellicem, amictu, alba, cingulo, stola, et pluviali albi coloris, et mitra simplici, et baculum pastoralem in sinistra tenens, stans cum mitra, in loco ubi Ecclesia est fundanda, benedicit sal, et aquam, dicens:

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

Exorcízo te, creatúra salis, per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum, per Deum, qui te per Eliséum Prophétam in aquam mitti jussit, ut sanarétur sterilitas aquæ; ut efficiáris sal exorcizátum in salutem credéntium; et sis ómnibus suméntibus te sánitas ánimæ et córporis: et effúgiat, atque discédát a loco, in quo aspérsus fúeris, omnis phantásia et nequítia vel versútia diabólicæ fraudis, omnisque spírítus immúndus adjurátus

per eum, qui venturus est iudicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. *R.* Amen.

Deinde, depositis baculo pastoralis et mitra, junctis manibus dicit:

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Immensam clementiam tuam, omnipotens aeternae Deus, humiliter imploramus, ut hanc creaturam salis, quam in usum generis humani tribuisti, bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare tua pietate digneris: ut sit omnibus summentibus salus mentis et corporis; et quidquid ex eo tactum vel respersum fuerit, careat omni immunditia, omnique impugnatione spiritalis nequitiae. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R.* Amen.

Tum acceptis mitra et baculo pastoralis, super aquam absolute dicit:

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei Pa ✠ tris omnipotentis, et in nomine Jesu Christi Fi ✠ lii ejus Domini nostri, et in virtute sancti ✠ Spiritus, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas, cum angelis suis apostolicis, per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est iudicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. *R.* Amen.

Deinde, depositis baculo pastoralis et mitra, junctis manibus dicit:

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Deus, qui ad salutem humani generis maxima quaeque Sacramenta in aquarum substantia condidisti, adesto propitius invocationibus nostris, et elemento huic multimodis purificationibus preparato, virtutem tuae bene ✠ dictionis infunde; ut creatura tua mysteriis tuis serviens, ad abiciendos daemones, morbosque pellendos, divinae gratiae sumat effectum; ut quidquid in domibus, vel in locis fidelium haec unda resperserit, careat omni immunditia, liberetur a noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens, discendant omnes insidiae latentis inimici, et si quid est quod aut incolumitati habitantium invidet aut quieti, aspersione hujus aquae effugiat; ut salubritas per invocationem sancti tui nominis expetita, ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R.* Amen.

Pontifex mittit sal in aquam, in modum crucis, dicendo semel:

Commixtio salis, et aquae pariter fiat. In nomine Pa ✠ tris, et Fi ✠ lii, et Spiritus ✠ sancti. *R.* Amen.

V. Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Deus, invictae virtutis auctor, et insuperabilis imperii Rex, ac semper magnificus triumphator, qui adversae dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis saevitiam superas, qui hostiles nequitias potenter expungas: te Domine trementes et supplices deprecamur ac petimus; ut hanc creaturam salis et aquae dignanter aspicias, benignus illustres, pietatis tuae rore sanctifices: ut ubicumque fuerit aspersa, per invocationem sancti tui nominis, omnis infestatio immundi spiritus abigatur, terrorque venenosi serpentis procul pellatur, et praesentia sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus, ubique adesse dignetur. Per Dñm nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R.* Amen.

Tum Pontifex accipit mitram, et schola cantat Antiphonam et Psalmum sequentes. Interim dum ea cantantur, Pontifex cum mitra aspergit locum, ubi crux posita est, cum aqua per eum benedicta.

Ant. Signum salutis pone Domine Jesu Christe in loco isto, et non permittas introire Angelum percutientem.

Psalmus 83.

Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum: * concupiscit, et deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum, et caro mea * exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua Domine virtutum: * Rex meus, et Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua Domine: * in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum in loco, quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in vir-

tutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine Deus virtutum exaudi orationem meam: * auribus percipe Deus Jacob.

Protector noster aspice Deus: * et respice in faciem Christi tui:

Quia melior est dies una in atriis tuis, * super millia.

Elégi abjectus esse in domo Dei mei: * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam, et veritatem diligit Deus: * gratiam, et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo, qui sperat in te.

Gloria Patri. Sicut erat.

Finitis Antiphona et Psalmo praedictis, Pontifex stans versus ad locum per eum aspersum, deposita mitra, dicit:

Orémus.

Dómine Deus, qui licet cœlo et terra non capiáris, domum tamen dignáris habere in terris, ubi nomen tuum júgiter invocétur; locum hunc, quæsumus, beátæ Mariæ semper Vírginis, et beáti **N.** (nominando Sanctum, vel Sanctam, in cujus honorem, ac nomen fundabitur Ecclesia) omniumque Sanctórum intercedéntibus méritis, seréno pietátis tuæ intúitu vísita, et per infusiónem grátiae tuæ ab omni inquinaménto purífica, purificatúmque consérva, et qui dilécti tui David devotiónem in filii sui Salomónis ópere complevisti, in hoc ópere desidéria nostra perfícere dignéris, effugiántque omnes hinc nequítiae spirituáles. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sœcula sœculórum. **R.** Amen.

Post hæc stans adhuc sine mitra, Pontifex benedicit primarium lapidem, dicens:

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Sit nomen Dómini benedictum.

R. Ex hoc nunc, et usque in sœculum.

V. Lápídem, quem reprobavérunt ædificántes.

R. Hic factus est in caput ánguli.

V. Tu es Petrus.

R. Et super hanc petram ædificábo Ecclesiám meam.

V. Glória Patri, et Fílio, et Spíritui sancto. **R.** Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sœcula sœculórum. Amen.

Orémus.

Dómine Jesu Christe Fili Dei vivi, qui es verus omnípotens Deus, splendor et imágo ætérni Patris, et vita ætérna, qui es lapis anguláris de monte sine máribus abscíssus, et immutábile fundaméntum; hunc lápídem collocándum in tuo nómine confirma; et tu, qui es princípium et finis, in quo princípium Deus Pater ab inítio cuncta creávit, sis, quæsumus, princípium, et increméntum, et consummátio ipsius óperis, quod debet ad laudem et glóriam tui nóminis inchoári: Qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus, per ómnia sœcula sœculórum. **R.** Amen.

Orémus.

Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, bene ✠ dicere dignáre hunc lápídem in fundaméntum Ecclesiæ, in honórem sancti **N.** Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, lápídem probátum, angulárem, pretiósum, in fundaménto fundátum, de quo dicit Apóstolus: Petra autem erat Christus: Qui tecum et cum Spíritu sancto vivit et regnat Deus, per ómnia sœcula sœculórum. **R.** Amen.

Tunc aspergit lapidem ipsum aqua benedicta, et accepto cultro, per singulas partes sculpsit in eo signum Crucis, dicens:

In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ sancti. **R.** Amen.

Quo facto, dicit:

Orémus.

Benedic Dómine creatúram istam lápídis: et præsta per invocatiónem sancti nóminis tui; ut quicumque ad hanc Ecclesiám ædificándam pura mente auxiliúm dederint, córporis sanitátem, et ánimæ medélam percípiant. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde ponitur in terram aliquod tapete, et desuper faldistorium, super quod Pontifex, accepta mitra, accumbit. Tum dicuntur Litanie usque ad finem, ut in fine hujus secundæ partis. Quibus finitis, Pontifex deposita mitra surgit, et stans versus ad primarium lapidem, dicit:

Orémus.

Actiões nostras, quæsumus Dómine, aspirádo præveni, et advándo proséquere: ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Deinde parato cæmento, et cæmentario assistente, Pontifex cum mitra inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Mane surgens Jacob * erigebat lápídem in titulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino: vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodierit civitátem, * frustra vígilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sederitis, qui manducátis panem dolóris.

Cum dederit diléctis suis somnum: * ecce hæreditas Dómini filii: merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu poténtis: * ita filii excussórum.

Beátus vir qui implévit desiderium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimicis suis in porta.

Glória Patri. Sicut erat, etc.

Quo dicto, Pontifex stans cum mitra tangit, et ponit ipsum primarium lapidem in fundamento, dicens:

In fide Jesu Christi collocámus lápídem istum primarium in hoc fundaménto: In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ sancti, ut vígeat vera fides hic, et timor Dei, fraternaque diléctio; et sit hic locus destinátus oratióni, et ad invocándum et laudándum nomen ejúsdem Dómini nostri Jesu Christi: Qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat Deus, per ómnia sœcula sœculórum. **R.** Amen.

Interim cæmentarius locat ipsum lapidem cum cæmento; postea Pontifex spargit super lapidem aquam benedictam, dicens:

Aspérges me, Dómine, hyssópo, et mundábor; lavábis me, et super nivem dealbábor.

Ps. 50. Miserére mei Deus. pag. 64.

Quo dicto, Pontifex spargit aquam benedictam per omnia fundamenta, si sunt aperta; si non sunt aperta, circuit aspergendo fundamenta Ecclesiæ designata, hoc modo. Incipiens aspergere, et circuire, inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

O quam metuendus est locus iste! * vere non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

Psalmus 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósá dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab, et Baby-lónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthiópum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et princípum: * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Glória Patri.

Sicut erat, etc.

Et repetitur Antiphona. Interim aspergendo procedit usque ad tertiam partem fundamentorum apertorum, seu designatorum, ubi subsistit, et repetita Antiphona, Pontifex stans ibidem, deposita mitra, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus génuá. **R.** Leváte.

Omnípotens et miséricors Deus, qui Sacerdótibus tuis tantam præ ceteris grátiam contulísti; ut quidquid in tuo nómine digne perfectéque ab eis ágitur, a te fieri credátur: quæsumus imménsam cleméntiam tuam; ut quidquid modo visitatúri sumus, vísites, et quidquid benedictúri sumus, benedícas; sitque ad nostræ humilitátis intróitum, Sanctórum tuórum méritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingræssus. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Pax æténa * ab Ætérno huic dómui. Pax perénnis, Verbum Patris, sit pax huic dómui. Pacem pius Consolátor huic præstet dómui.

Interim Pontifex, accepta mitra, aspergendo procedit usque ad aliam tertiam partem fundamentorum apertorum, seu designatorum, ibidem subsistens; et finita Antiphona, stans cum mitra, dicit:

Omnípoténtem Deum, fratres caríssimi, in cujus domo multæ sunt mansiónes, súplices deprecémur: ut locum istum nómini suo ædificándum per sereníssimam pietátem suam bene ✠ dicere, sancti-✠ficáre, et conse ✠ cráre dignétur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum: Qui cum Patre, et Spírítu sancto vivit et regnat Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Bene fundáta est * domus Dómini supra firmam petram.

Psalmus 121.

Lætátus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini ibimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificátur ut civitas: * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dñi: * testimónium Israël ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in

judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligentibus te:

Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te:

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Glória Patri. Sicut erat, etc.

Et repetitur Antiphona. Interim Pontifex aspergendo procedit per ultimam tertiam partem fundamentorum apertorum, seu designatorum, revertens ad locum, in quo lapidem imposuit: ubi repetita Antiphona, stans, deposita mitra, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus génuá. **R.** Leváte.

Deus, qui ex ómnium cohabitátione Sanctórum, ætérnum majestáti tuæ condís habitáculum: da ædificátioni tuæ increménta cœlestia; ut quod te jubénte fundátur, te largiénte perficiátur. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Subsequenter Pontifex ibidem stans sine mitra, inchoat, schola prosequente, Hymnum:

Veni Créátor Spírítus. pag. 31.

Quo inchoato, Pontifex genuflectit usque ad finem primi versus. Tunc surgit stans, detecto capite, usque ad finem Hymni, quo finito, dicit:

Descéndat, quæsumus Dómine Deus noster, Spírítus tuus sanctus super hanc domum ædificándam: qui et dona nostra et pópuli tui in ea sanctíficet, et ipsius corda dignánter emúndet. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Orémus.

Deus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens ac benignus dedicátor assistis: exáudi nos quæsumus, et concéde; ut inviolábilis hujus loci permáneat constrúctio, et beneficia tui múnemis univérsitas fidélium, quæ tibi súpplícat, percípere mereátur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spírítus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Hoc facto, accepta mitra, Pontifex, si placet, sedens ibidem in faldistorio, exhortatur populum ad contribuendum pro structura Ecclesiæ novæ, et aliis opportunis. Deinde dat benedictionem solemnem, dicens:

Sit nomen Dómini benedíctum, etc.

Et in fine concedit Indulgentias. His expletis, si velit, parat se ad celebrandum Missam in dicto loco, de Sancto in cujus nómine Ecclesia fundatur.